

1. Argibide orokorrak

Biztanleria (2016):	5.126 biztanle
Zabalera:	1,10 km ²
Nafarroa2000ko zer eskualdetakoa:	Iruña (ikus mapa)
Udalerriak:	Iruña (barrutia-sekzioa: 04-012tik 04-013ra eta 04-026)

2. Komunitatea eta osasuna

Etxabakoizko eskualde oinarrizkoa Iruñeko udalerrian dago kokatua, Arga ibaiaren ezker aldean, eta bertako biztanleriaren piramideak erraboi itxura du; 45etik 55 urte bitarteko biztanleak dira nagusi. Etxabakoizko eskualde oinarrizkoak txikienetakoak ditu jaiotza tasa (%6,8) eta zahartzaroko mendekotasun indizea (%24,1), eta handienetakoak, berriz, 14-19 urteko amak dituzten jaioberrien tasa (%14,4), muturreko pobrezia arrisku tasa (%15,7) eta bakarrik bizi diren 80 urte edo gehiagoko emakumezkoen etxeen portzentajea (%44,9).

Etxabakoizkoa dago emaitza hoberenak agertzen dituzten eskualde oinarrizkoen %25en artean, haurren obesitatearen prebalentziari dagokionez (%2,9). Kontrara, emaitza okerrenak agertzen dituzten eskualde oinarrizkoen %25en artean dago 6 hilabetetan amagandik edoskitzen duten haurrei dagokienez (%52,9), urteko kontrol erregistratua duten diabetikoen eta hipertentsiodunen

portzentajeari dagokionez (%62,6 eta %51,5, hurrenez hurren) eta antsiolitiko eta antidepresiboen kontsumoari dagokionez (%18,3 emakumezkoetan eta %9,9 gizonezkoetan). Kontuan hartu beharra dago Zizur eta Etxabakoitz bi eskualde berezietan banatu berri direla; hori dela eta, Bizimoduei, Gaixotasun-tasari, Osasun Sistemari eta Hilkortasunari buruzko datuak elkartuak dira oraindik bi eskualdeetarako.

Nafarroa2000 zonifikazioan Etxabakoizko eskualde oinarrizkoa Iruñeko eskualdean dagoenez, aurrekoek gain, ondoko orrialdeko irudian agertzen dira Iruñeari dagozkion adierazleak, bizimoduei, enpleguari eta ikasketa mailari buruzko inkestetarik atereak. Horien arabera, eskualdeko gazteen %39,1ek diote alkohol kontsumo intentsiboak egiten dituztela (*binge drinking*) eta %20,8k kontsumitzen dute tabakoa egunero.

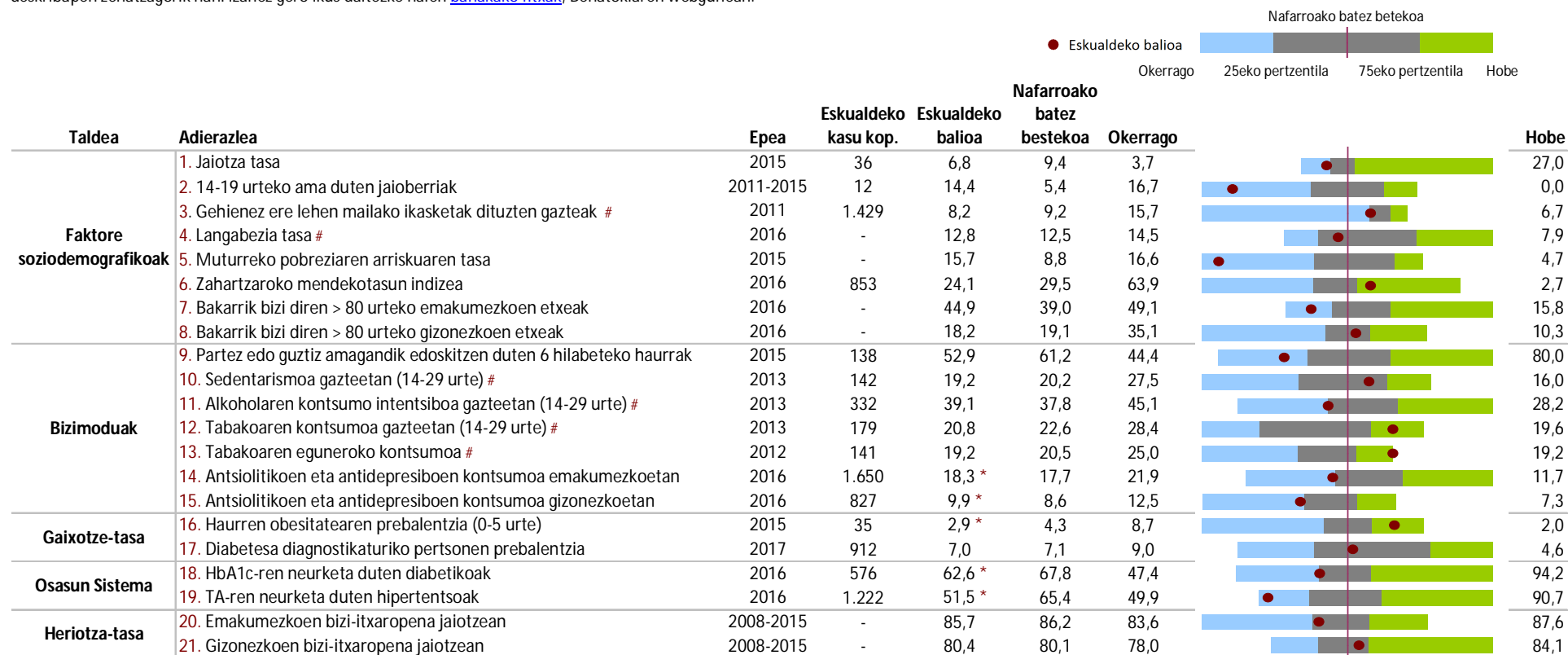
3. Osasunerako baliabideak

Komunitatean osasunerako aktiboak daude, hau da, osasuna eta ongizatea mantentzeko eta sortzeko pertsonak, komunitateak eta herriek duten gaitasuna indartzen ahal duten baliabideak (salutogenesia).

[→ Ikus eskualdeko aktiboaren mapa](#)

4. Adierazleen laburpena

Ondoko irudian agertzen dira, adierazle sorta baterako, eskualdeko balioak (puntu gorria) Nafarroako batez bestekoaren aldean (barra bertikala) eta Nafarroako eskualde oinarrikoen multzoaren aldera. Adierazleen deskribapen zehatzagorik nahi izanez gero ikus daitezke haien [banakako fitxak](#), Behatokiaren webgunean.

Adierazleen iturria: 1-2: Bizit. Mugimendu Nat.; 3: Zentsua; 4: Bizit. Aktiboaren Ink.; 5: Errenta Estat.; 6-8: Errolda; 10-12: Naf. Gazteen Ink.; 13: Bizi-Baldintzen Ink.; 14-15: Botika Prest.; 9, 16-19: Oin.Osasun Lag.; 20-21: Naf. Osasun Pub. eta Lan Osas. Inst.

Iruñeko eskualdeko adierazleak, Nafarroa 2000 zonifikazioaren arabera (NEI). Irudian adierazten diren balioen kopurua: 3., 4. eta 13. adierazleetan, 7; 10-12. adierazleetan, 6.

* Nabarmen desberdinak ($p < 0,05$) Nafarroako emaitzatik (bizimoduen, gaixotze-tasaren, osasun sistemaren eta heriotza-tasaren adierazleentzako egindako kontrastea).

1. Jaiotze-tasa gordina (%); **2.** Urteko ugalkortasun-tasa berariazkoa (%) 14-19 urteko ametan; **3.** 2. graduko ikasketak burutu ez dituzten 20-24 urteko gazteen %; **4.** Langabetuen % biztanleria aktiboaren aldean, 4 hiruhilekoko batez bestekoa; **5.** Etxeko guztien errentaren baturak pobrezia arriskuaren atalasetik behera egiten duenean, halako etxeetan bizi diren pertsonen % (kontsumo unitate bakoitzeko urteko diru-sarreraren medianaren %30, pertsonen banaketa hartuta. Pobrezia arriskuaren atalasea, 2015ean: 5.150 €); **6.** ≥ 65 urteko pertsonen %, 15-64 urteko pertsona guztien aldera; **7 eta 8.** Bakarrik bizi diren ≥ 80 urteko pertsonen %, adin horretan familiaren etxebizitzetan bizi diren guztien aldean; **9.** 170-190 egunetara partez edo osotara amagandik edoskitzen duten bularrek haurren %. Zizur + Etxabakoizko eskualdeen datuak; **10.** Ohiko jardueran nahiz aisialdian jarduerara fisiko urria edo batere egiten ez duten 14 - 29 urteko gazteen %; **11.** Azken 30 eguneko kontsumo trinkoa edo betekada (*binge drinking*) egin duten 14-29 urteko gazteen % (4 EUE edo gehiago emakumeen artean, eta 5 EUE edo gehiago gizonezkoen artean, bi orduz); **12.** Eguneroko tabakoa kontsumitzen duten 14-29 urteko gazteen %; **13.** Eguneroko tabakoa kontsumitzen duten ≥ 15 urteko pertsonen %; **14 y 15.** Azken urtean, talde hauetarikoren bateko 3 ontzi gutxienez kontsumitu dituzten pertsonen tasa doitu: N50B antsiolitikoak, N05C hipnotikoak eta lasaigarriak eta/edo N06A antidepresiboak (T. gordina: emakumezkoak 15,2 eta gizonezkoak 7,7). Zizur + Etxabakoizko eskualdeen datuak; **16.** Obesitatearen prebalentzia doitu 0 - 5 urteko biztanlerian, OMEak haurren hazkunderako dituen patroien arabera definiturik (z -score $\geq +2$). Zizur + Etxabakoizko eskualdeen datuak; **17.** 2 motako diabetesa duten ≥ 20 urteko pertsonen prebalentzia doitu (T. gordina: 5,6). Zizur + Etxabakoizko eskualdeen datuak; **18.** 2 motako diabetesa izanik, azken urtean hemoglobina glikosilatuen neurketa (HbA1c) izan duen biztanleriaren %. Zizur + Etxabakoizko eskualdeen datuak; **19.** Azken urtean hipertentzioa diagnostikatu eta tentsio arteriala neurtu zaion biztanleriaren %. Zizur + Etxabakoizko eskualdeen datuak; **20 eta 21.** Pertsona bat egungo heriotza-tasaren arabera ustez biziko den batez besteko urte kopurua. Zizur + Etxabakoizko eskualdeen datuak.